

สาระสำคัญของ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำอัดลม พ.ศ.๒๕๕๑

วัตถุประสงค์ของ พ.ร.บ.นี้ คือ

๑. ลดปริมาณการดื่มน้ำอัดลมของประชากรโดยรวม และป้องกันการเพิ่มขึ้นของผู้ดื่มน้ำอัดลม

๒. เพื่อมุ่งประสงค์ลดอันตรายจากการดื่มน้ำอัดลม เช่น อุบัติเหตุ ความรุนแรง และปัญหาสุขภาพ

การจัดองค์กรตาม พ.ร.บ. ประกอบด้วยองค์กรรวม ๔ องค์กร คือ

๑. คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มอัดลมแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีหน้าที่ กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องดื่มอัดลม เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มอัดลม การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มอัดลม เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒. คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มอัดลม มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน มีหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องดื่มอัดลม เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มอัดลม การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มอัดลม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

๒. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความและคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มอัดลมที่ผลิตหรือนำเข้า

๓. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดเวลาขายเครื่องดื่มอัดลม สถานที่ห้ามขายเครื่องดื่มอัดลม สถานที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มอัดลม

๔. กำหนดหลักเกณฑ์ในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มอัดลม

๓. คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มอัดลมกรุงเทพมหานคร มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน มีหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๑. เสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มอัดลม การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มอัดลม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการควบคุม ฯ

๒. เสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มอัดลม

๓. กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนไปเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มอัดลม

๔. คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มอัดลมจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีหน้าที่ที่สำคัญเช่นเดียวกับ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มอัดลมกรุงเทพมหานคร

การควบคุมผู้ผลิตหรือนำเข้า

ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ จะต้องจัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนถึงโทษของการดัดแปลงแอลกอฮอล์ ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

การควบคุมการขาย

๑. ห้ามขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในสถานที่ต่าง ๆ ดังนี้
 ๑. วัดหรือสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
 ๒. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา
 ๓. สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร
 ๔. หอพักซึ่งจัดสำหรับให้ผู้พักอาศัยในระหว่างการศึกษา ตาม พ.ร.บ.หอพัก
 ๕. สถานศึกษา
 ๖. สถานีบริการเชื้อเพลิง หรือในบริเวณสถานีบริการเชื้อเพลิง
 ๗. สวนสาธารณะของทางราชการ

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ห้ามขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลที่อายุต่ำกว่ายี่สิบปี และบุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. ห้ามขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ โดยใช้วิธีการหรือลักษณะดังต่อไปนี้
 ๑. เครื่องอัตโนมัติ การเร่ขาย การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย
 ๒. ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค หรือสิทธิประโยชน์อื่นแก่ผู้ซื้อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

๓. แจก แถม ให้หรือแลกเปลี่ยนเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ หรือสินค้าอื่น การแจกจ่ายในลักษณะเป็นสินค้าตัวอย่าง รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะเป็นการบังคับซื้อโดยตรงหรือทางอ้อม

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ยกเว้นการขายด้วยเครื่องอัตโนมัติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การควบคุมการโฆษณา

ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจผู้อื่น การโฆษณาจะกระทำได้แต่เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่ปรากฏภาพของสินค้าแต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร เช่นการถ่ายทอดสดกีฬาที่นักกีฬาใส่เสื้อซึ่งมีสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากจะต้องเซ็นเซอร์หรือปิดทับสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายก็ควรทำให้ไม่สามารถชมการถ่ายทอดได้สะดวกนัก ผู้ใดฝ่าฝืนในกรณีนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ ดังนี้

๑. วัดหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา (ศาสนาคริสต์มีการดื่มสุราในพิธีกรรม)
๒. สถานบริการสาธารณะสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล
๓. สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสรหรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี
๔. สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานการศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
๕. สถานบริการเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการเชื้อเพลิง
๖. สวนสาธารณะของทางราชการ

การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือญาติ หรือคณะบุคคล หรือองค์กรทั้งของภาครัฐหรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถขอรับการสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าวจากสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากสาระสำคัญดังสรุปข้างต้น จะเห็นได้ว่า พ.ร.บ.ฉบับนี้มุ่งหวังเพื่อต้องการจำกัดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้น้อยลง และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์จึงได้กำหนดมาตรการในการจำหน่ายและดื่มไว้ อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนต้องได้รับโทษทางอาญาอีกด้วย ดังนั้นในฐานะที่ข้าราชการทหารเป็นประชาชนคนหนึ่งซึ่งตกอยู่ภายใต้บังคับของ พ.ร.บ.ฉบับนี้ จึงควรต้องศึกษา

/ ให้ทราบถึง ...

ให้ทราบถึงข้อห้ามต่าง ๆ ทั้งการจำหน่ายและการดัดแปลงแอลกอฮอล์ด้วย โดยเฉพาะในสถานที่ราชการซึ่งต้องห้ามทั้งการขายและการดัดแปลงแอลกอฮอล์ ซึ่งแยกพิจารณาเป็นประเด็นได้ ดังนี้

การจำหน่าย ปกติการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นต้องห้ามมิให้จำหน่ายในสถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสรสามารถจำหน่ายได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของ พ.ร.บ.นี้ด้วย เช่น ห้ามจำหน่ายให้แก่ผู้มีอายุไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์และบุคคลที่อยู่ในอาการมึนเมา รวมทั้งข้อกำหนดตามกฎหมายอื่นด้วย เช่น จำหน่ายได้แต่เฉพาะเวลา ๑๑๐๐ ถึง ๑๔๐๐ และ ๑๗๐๐ ถึง ๒๔๐๐ เป็นต้น

การดัดแปลง ปกติการดัดแปลงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ราชการจะกระทำมิได้ ยกเว้นในบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล สโมสร หรือเมื่อมีการจัดเลี้ยงตามประเพณี ดังนั้นหากบริเวณใดที่หน่วยได้จัดไว้สำหรับเป็นร้านค้าหรือสโมสรแล้วก็สามารถที่จะดัดแปลงแอลกอฮอล์ได้ หรือดัดแปลงเมื่อมีการจัดเลี้ยงตามประเพณี คงมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาในกรณีของการดัดแปลงในบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นตาม พ.ร.บ.นี้ ว่าบริเวณที่พักผ่อนบุคคลจะมีความหมายครอบคลุมเพียงใด ในกรณีของบ้านพักนั้นถ้าเป็นบ้านเดี่ยวหรือมีรั้วกำหนดแนวเขตชัดเจนก็ง่ายต่อการพิจารณาว่าบริเวณใดเป็นที่พักผ่อนบุคคล สำหรับแพลตฟอร์มที่พักอาศัยนั้นจะเป็นที่พักส่วนบุคคลก็แต่เฉพาะในบริเวณห้องพักอาศัยเท่านั้น บริเวณทางเดินหน้าห้อง ใต้ถุนแพลตฟอร์มหรือบริเวณโดยรอบแพลตฟอร์มยังเป็นสถานที่ราชการหาใช่บริเวณที่พักผ่อนบุคคลไม่ ดังนั้นนอกจากในห้องพักแล้วจึงต้องห้ามมิให้ดัดแปลงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตาม พ.ร.บ.นี้

การดัดแปลงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับทหาร นั้น นอกจากจะมีข้อห้ามตาม พ.ร.บ.นี้แล้ว ยังมีข้อห้ามตามคำสั่ง กท.ที่ ๑๔๔/๓๕ ลง ๑๗ ก.พ.๓๕ เรื่อง การจำกัดการเสพสุราของข้าราชการอีกด้วย ซึ่งคำสั่งฯ ดังกล่าว กำหนดข้อห้ามไว้โดยสรุปว่า

- นายทหารประทวนที่แต่งเครื่องแบบ จะเสพสุราได้แต่เฉพาะในเคหสถานอันเป็นที่พักอาศัย หรือในสโมสรของทางราชการเท่านั้น ยกเว้นในงานเลี้ยงที่จัดขึ้นหรือได้รับอนุญาตให้จัดขึ้น โดยผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับ ผบ.กรม ขึ้นไป
- ห้ามข้าราชการทหารทั้งในเครื่องแบบหรือนอกเครื่องแบบเสพสุราจนเสียกริยา
- พลทหารกองประจำการ และพลทหารประจำการ ห้ามเสพสุราโดยเด็ดขาดไม่ว่าจะอยู่ภายในกรมกองหรือนอกกรมกอง

.....